VERBI GRECI

Radici e significati

Silvia Bettoni

Liceo Classico

RADICI E SIGNIFICATI DEI VERBI GRECI

ἀγγέλλω → ἀγγελ- → annunciare

ἀγείρω → ἀγερ- → radunare

ἄγνυμι → ἀγ- → spezzare

ἄγω → ἀγ- → condurre

ἀγωνίζομαι → ἀγονιδ- → combattere

ᾄδω → ᾀδ- → cantare

αἰδέομαι → αἰδε- → vergognarsi

αἰνέω → αἰνεσ- → lodare

αἱρέω → αἱρ- / ἑλ- → prendere

αἴρω → ἀρ- → sollevare

αἰσχύνω → αἰσχυν- → vergognarsi/disonorare

ἀκούω → ἀκουσ-/ἀκο*F* → sentire

ἀκροάομαι → ἀκροα- → ascoltare

ἁλίσκομαι → ἁλ- → essere preso

ἀλλάσσω → ἀλλαχ- → cambiare

ἅλλομαι → ἁλ- → saltare

ἁμαρτάνω → ἁμαρτ- → sbagliare

ἀνοίγνυμι → (ἀν)οιγ- → aprire

ἁρμόζω → ἁρμοδ- → adattare

ἀρόω → * ἀρϑ > ἀρο- → arare

ἁρπάζω → ἁρπαδ- → rapire

ἄρχω → ἀρχ- → cominciare (*medio*: comandare)

αὐξάνω → αὐξ- → aumentare

ἀφικνέομαι → (ἀφ)ικ- → giungere da supplice

βαδίζω → βαδιδ- → camminare

βαίνω → βα/βη → andare

βάλλω → βαλϑ/βλη → scagliare

βασιλεύω → βασιλευ- → regnare

βιβάζω → βιβαδ- → far andare

βιβρώσκω → βρω- → divorare

βιόω → βιο- → vivere

βλάπτω → βλαβ- → danneggiare

βλαστάνω → βλαστ- → germogliare

βλέπω → βλεπ- → vedere

βλώσκω → μολϑ/μβλω → andare

βουλεύω → βουλευ - → regnare

βούλομαι → βουλ- → volere

γαμέω → γαμ/γαμε/γημ → sposare

γελάω → γελασ- → sorridere

γεύω → γευ- → far gustare (*medio*: gustare)

γηράσκω → γηρα- → invecchiare

γίγνομαι → γεν/γον/γν → essere/diventare/nascere

γιγνώσκω → γνω- → conoscere

γράφω → γραφ- → scrivere

δάκνω → δακ/δηκ → mordere

δείδω → δειδ- → temere

δείκνυμι → δεικ- → mostrare

δέρκομαι → δερκ/δορκ/δρακ → guardare

δέρω → δερ/δαρ → scorticare

δέχομαι → δεχ- → accettare

δέω → δε/δη → legare

δέω/δέομαι → δευ/δεϝ → chiedere

δηλόω → δηλο- → mostrare

διδάσκω → διδακ/διδασκ → insegnare

δίδωμι → δο/δω → dare

διδράσκω → δρα- → fuggire

διώκω → διωκ- → inseguire

δοκέω → δοκ/δοκη → sembrare

δουλόω → δουλο- → mostrare

δράω → δρα(σ)- → fare

δύναμαι → δυνα/δυνη → potere

δύω → δυ- → immergere

ἐάω → ἐα- < * σεϝα → permettere

ἐγείρω → ἐγερ/ἐγορ/ἐγρ → svegliare

ἐθέλω → ἐθελ- → desiderare

ἐθίζω → ἐθιδ- → abituare

εἶμι → ἐσ/σ → andare

εἰμί → εἰ/ἰ → essere

ἐλαύνω/ἐλάω → *ἐλϑ > ἐλα → spingere

ἐλπίζω → ἐλπιδ- → sperare

ἐπίσταμαι → ἐπιστα/ἐπιστη → sapere

ἕπομαι → σεπ/σπ → seguire

ἐράω → ἐρα/ἐρασ - → amare

ἐργάζομαι → ἐργαδ- → lavorare

ἐρίζω → ἐριδ- → lottare

ἕρπω → *σερπ- > ἑρπ → strisciare

ἔρχομαι → ἐρχ- | ἐλευθ/ἐλυθ/ἐλθ → andare

ἐρωτάω → ἐρωτα/ἐρωτη → interrogare

ἐσθίω → ἐσθι- | ἐδ- | φαγ- → mangiare

εὑρίσκω → εὑρ- → trovare

ἔχω → σεχ/σχ → avere

ζάω → ζη- → vivere

ζεύγνυμι → ζευγ/ζυγ → aggiogare

ἡγέομαι → ἡγε- → condurre

θάπτω → θαφ- → seppellire

θνῄσκω → θανϑ/θνη → morire

θύω → θυ- → sacrificare

ἵημι → *jε/jη > ἑ/ἡ → mandare

ἱκνέομαι → ἱκ- → giungere

ἵστημι → στα/στη → collocare/porre

καίω → καυ/καϝ → bruciare

καλέω → καλϑ/κλη → chiamare

καλύπτω → καλυβ- → nascondere

κάμνω → καμϑ/κμη → stancarsi

κελεύω → κελευ- → comandare

κηρύσσω → κηρυχ- → annunciare

κλάω → κλασ- → spezzare

κλέπτω → κλεπ/κλοπ/κλαπ → rubare

κλίνω → κλι(ν)- → piegare

κόπτω → κοπ- → tagliare/colpire

κορέννυμι → κορεσ- → saziare

κοσμέω → κοσμε- → adornare

κρεμάννυμι → κρεμασ- → appendere

κρίνω → κρι(ν) - → giudicare

κτάομαι → κτα/κτη → acquistare

κτείνω → κτεν/κτον/κταν → uccidere

κτίζω → κτιδ- → fondare/colonizzare

λαγχάνω → λαγχ/λογχ/ληχ → ottenere in sorte

λαμβάνω → σλαβ/σληβ → prendere

λανθάνω → λαθ/ληθ → nascondersi

λέγω → ἐρ/ῥη → dire

λέγω → λεγ/λογ → raccogliere

λείπω → λειπ/λοιπ/λιπ → lasciare

λύω → λυ- → sciogliere

μανθάνω → μαθ/μηθ → imparare

μάχομαι → μαχϴ- → combattere

μείγνυμι → μειγ/μιγ → mescolare

μέλλω → μελλ- → stare per…

μέλω → μελ- → avere a cuore

μένω → μεν- → rimanere/aspettare

μιμνῄσκω → μνη- → (far) ricordare

μισθόω → μισθο- → affittare/pagare

νομίζω → νομιδ- → pensare

οἴγνυμι → οἰγ- → aprire

οἶομαι → οἰ- → credere

οἴχομαι → οἰχ- → andare via

ὄλλυμι → *ὀλϴ > ὀλε → distruggere

ὄμνυμι → ὀμϴ/ὀμο → giurare

ὀνίνημι → ὀνα/ὀνη → giovare

ὁράω → ὁρα- | ὀπ- | *F*ειδ/*F*οιδ/*F*ιδ → vedere

ὀργίζω → ὀργιδ- → adirarsi

ὀρύσσω → ὀρυχ- → scavare

παιδεύω → παιδευ- → educare

παίζω → παιδ/παιγ → giocare

πάσχω → πενθ/πονθ/παθ → soffrire

πείθω → πειθ/ποιθ/πιθ → persuadere (*medio*: obbedire + dativo)

πειράω → πειρα- → provare

πέμπω → πεμπ/πομπ → mandare

πετάννυμι → πετασ- → distendere

πέτομαι → πετϴ- → volare

πήγνυμι → παγ/πηγ → conficcare

πίμπλημι → πλα/πλη → riempire

πίμπρημι → πρα/πρη → bruciare

πίνω → πι/πο/πω → bere

πίπτω → πετϴ/πτω/πτ → cadere

πλάσσω → πλαθ- → plasmare

πλέκω → πλεκ/πλοκ/πλακ → intrecciare

πλέω → πλευ/πλε*F* → navigare

πνέω → πνευ/πνε*F* → soffiare

πράσσω → πραγ- → fare

πυνθάνομαι → πευθ/πυθ → informarsi

ῥάπτω → ῥαφ- → cucire

ῥέω → ῥευ/ῥε*F* → scorrere

ῥήγνυμι → ῥαγ/ῥηγ → rompere

ῥίπτω → ῥιφ- → scagliare

σβέννυμι → σβεσ- → spegnere

σημαίνω → σημαν- → indicare

σιγάω → σιγα- → tacere

σκεδάννυμι → σκεδασ- → disperdere

σκέπτομαι → σκεπ- → osservare

σπάω → σπασ- → estrarre

σπένδω → σπενδ- → fare libagioni

στέλλω → στελ/στολ/σταλ → mandare

στέργω → στεργ/στοργ → amare

στορέννυμι → στορϴ/στρω → stendere

στρέφω → στρεφ/στροφ/στραφ → volgere

σφάλλω → σφαλ- → uccidere/far cadere (abbattere)

σῴζω → σωτ- → salvare

ταράσσω → ταραχ- → sconvolgere

τάσσω → ταγ- → ordinare

τείνω → τεν/τον/τα → tendere

τελέω → τελεσ- → finire

τέμνω → τεμϑ/τμη → tagliare

τίθημι → θε/θη → porre

τίκτω → τεκ/τοκ/τκ → generare

τιμάω → τιμα- → onorare

τιτρώσκω → τρω- → ferire

τρέπω → τρεπ/τροπ/τραπ → volgere

τρέφω → θρεφ/θροφ/θραφ → nutrire/allevare

τρέχω → θρεχ- | δραμ- → correre

τυγχάνω → τευχ/τυχ → ottengo la sorte

ὑπισχνέομαι → (ὑπο)σχ- → promettere

φαίνω → φαν- → mostrare

φέρω → φερ- | οἰ- | ἐνοκ/ἐνεκ/ἐγκ → portare

φεύγω → φευγ/φυγ → fuggire

φημί → φα/φη → dire

φθάνω → φθα- → prevenire

φθείρω → φθερ/φθορ/φθαρ → distruggere

φιλέω → φιλε- → amare

φοβέομαι → φοβε- → temere

φυλάσσω → φυλακ- → proteggere

φύω → φυ- → generare

χαίρω → χαρ/χαιρ → gioire

χέω → χευ/χεϝ/χυ → versare

χράω → χρη- → dare responsi

χράομαι → χρη- → usare